


PERSBERICHT

1 september 2015

Verslag aan het federale parlement

Handvest van de sociaal verzekerde: bescherming van de pensioenrechten van de ambtenaar.



Het Rekenhof heeft onderzocht in welke mate de doelstellingen van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaal verzekerde ruim vijftien jaar na de inwerkingtreding van de wet zijn verwezenlijkt in het domein van de overheidspensioenen. Aangezien de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) het overgrote deel van deze pensioenen berekent en beheert, heeft het Rekenhof zijn onderzoek op deze instelling toegespitst.

De wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest heeft tot doel de rechten van de sociaal verzekerde, in elke tak van de sociale zekerheid, vast te leggen. Het onderzoek van het Rekenhof toonde echter aan dat een aantal rechtsbeginselen uit het handvest nog steeds niet werden vertaald in objectief toepasbare normen. De rechtsbeginselen zijn bovendien slechts beperkt afdwingbaar: het handvest bevat weinig administratieve waarborgen ten gunste van de gerechtigden en voorziet niet in sancties ten aanzien van instellingen die de bepalingen niet of onvoldoende naleven.

Het handvest hecht een groot belang aan de informatieplicht van de overheid ten aanzien van de burger. Het Rekenhof stelde vast dat de PDOS deze informatieplicht met betrekking tot de pensioenen van de openbare sector zelf inperkt door een leeftijdsvoorwaarde te koppelen aan het verzoek voor een pensioenraming of een berekening van de vroegst mogelijke pensioendatum. De pensioenramingen worden meermaals laattijdig verstrekt en zijn niet steeds accuraat.

Het handvest voorziet in de *polyvalentie* van de pensioenaanvraag, waardoor elke instelling van sociale zekerheid verplicht is elk verzoek dat ze ontvangt door te sturen naar alle bevoegde pensioeninstellingen. De organisatie van dergelijke informatie-uitwisseling is momenteel echter ontoereikend, zelfs tussen de drie grote pensioeninstellingen (PDOS, RVP en RSVZ). De toekomstig gepensioneerde heeft ook op dit vlak geen waarborgen op een correcte behandeling van zijn vraag.

Voorts is het Rekenhof van oordeel dat de procedure van de ambtshalve toekenning van een pensioen die is opgenomen in het handvest, kan worden uitgebreid tot de overlevingspensioenen en de recent ingevoerde overgangsuitkeringen.

Het Rekenhof stelde tot slot vast dat, in een ruime meerderheid van de gevallen, de beslissingen tot toekenning van een overheidspensioen niet binnen de wettelijk opgelegde

termijn van vier maanden na ontvangst van de pensioenaanvraag worden genomen. Het uitblijven van een beslissing wordt daarbij slechts sporadisch verantwoord. De effectieve betaling van het pensioen daarentegen gebeurt nagenoeg steeds binnen de termijnen van het handvest.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Handvest van de sociaal verzekerde: bescherming van de pensioenrechten van de ambtenaar* werd aan het federale parlement bezorgd. Het is enkel in elektronische versie beschikbaar en is samen met dit persbericht terug te vinden op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).